

Verslag SWG-weekend in de Boulonnais (17-20 april 1992).

C. d'Udekem d'Acoz & G. Rappé

Tijdens het paasverlof 1992 bezocht De Strandwerkgroep de Boulonnais in Noord Frankrijk. Ten opzichte van een reis naar Bretagne biedt de Boulonnais het grote voordeel van de nabijheid. De mariene fauna en flora mag dan minder rijk -biologisch divers- zijn, vergeleken met onze Noordzeekust is ze nog altijd extreem boeiend. Er is de grote verscheidenheid aan biotopen: zandstrand, rotskust, schorre, slikke, duinen, ... Binnen het type rotskust is er ook een grote variatie: geëxposeerd, meer beschermt, platform, veel of weinig rotspoelen, grote onregelmatige blokken, ...

In de onderstaande tabel vind je de lijst van de waargenomen soorten. De bezochte vindplaatsen zijn: Cap Griz-Nez (19-IV) - G; Pointe du Nid de Corbet te Audresselles (17-IV) - A; Slack estuarium (18-IV) - S; Pointe aux Oies, halfweg tussen Wimereux en Audresselles (20-IV) - O; Pointe de la Crèche, te Boulogne bij de Digue Nord (18-IV) - B. Het aantal exemplaren is vermeld, indien gekend; indien niet gekend werden de volgende schattingen gebruikt: massaal - M; algemeen - A; enkele - E. De toestand van de organismen is als volgt voorgesteld: in situ levend - SL; levend aangespoeld - LA; dood aangespoeld - DA.

Rhodophyta

Ahnfeltia plicata
Ceramium flabelligerum
Ceramium rubrum
Chondrus crispus

Roodwieren

Rood Hoorntjeswier
 Iers Mos

GASOB

- 1 - - - SL
 - - - A - SL
 E M - M M SL
 - A - A A SL

<i>Corallina officinalis</i>	Koraaltwier	- E - E - SL
<i>Cryptopleura ramosa</i>		- - - - A SL
<i>Cystoclonium purpureum</i>		E E - - E SL
<i>Dumontia contorta</i>	Rood Darmwier	- - - 1 - SL
<i>Gelidium pusillum</i>		E E - - - SL
<i>Gracilaria verrucosa</i>	Knoopwier	- - - - E SL
<i>Griffithsia flosculosa</i>		- E - A A SL
<i>Hildenbrandia rubra</i>	Wijnrood Kalkkorstwier	- E - - - SL
<i>Hypoglossum hypoglossoides</i>	Tongwier	- A - A A SL
<i>Laurencia hybrida</i>		- - - 1 - SL
<i>Laurencia pinnatifida</i>		- A - A A SL
<i>Lomentaria articulata</i>		- E - - A SL
<i>Mastocarpus stellatus</i>	Kernwier	- A - - A SL
<i>Membranoptera alata</i>		- E - - E SL
<i>Palmaria palmata</i>		A A - - A SL
<i>Phyllophora pseudoceranoides</i>		- A - - A SL
<i>Phymatolithon lenormandii</i>	Rose Kalkkorstmos	- E - - - SL
<i>Plocamium cartilagineum</i>		E E - - E SL
<i>Polyides rotundus</i>		- A - - A SL
<i>Polysiphonia elongata</i>	Stijf Buiswier	- E - - E SL
<i>Polysiphonia nigrescens</i>	Donker Buiswier	E A - E E SL
<i>Porphyra umbilicalis</i>	Navelwier	A A - A A SL

Phaeophyta

Ascophyllum nodosum
Fucus serratus
Fucus spiralis
Fucus vesiculosus
Laminaria digitata
Laminaria saccharina
Pelvetia canaliculata
Punctaria latifolia
Sargassum muticum
Scytosiphon lomentaria

Bruinwieren

Knotswier	- E - - - SL
Gezaagde Zeeëik	- M - M M SL
Kleine Zeeëik	- A - A A SL
Gewone Zeeëik	- M - M M SL
Vingerwier	- M - - M SL
Suikerwier	- E - - - SL
Groefwier	- - - - A SL
	- - - - A SL
Japans Bessenwier	- - - E - SL
Sausijsjeswier	- - - - A SL

Chlorophyta

Bryopsis plumosa
Cladophora groep *laetevirens*
Cladophora rupestris
Enteromorpha compressa
Enteromorpha intestinalis
Ulva sp.

Groenwieren

Vederwier - E - A A SL
 - - - - 1 SL
 Rotswier - E - - E SL
 Plat Darmwier - A - A A SL
 Echt Darmwier - - A - - SL
 Zeesla - A - A A SL

Porifera

Grantia compressa
Halichondria panicea
Haliclona cf. *oculata*
Leucosolenia botryoides
Scypha ciliata

Sponzen

Broodspoons - E - - - SL
 Geweisspons - E - E A SL
 Witte Buisjesspons - E - - - SL
 Zakspoons - - - 2 - SL
 - E - E E SL

Cnidaria

Actinia equina
Dynamena pumila
Kirchenpaueria pinnata
Metridium senile
Obelia dichotoma
Sertularia cupressina
Tubularia indivisa
Utricina felina

Neteldieren

Paardeanemoon - A - A A SL
 Klein Tandhoornkoraal - A - A A SL
 - - - E E SL
 Zeeanjelier - - - - E SL
 Zeedraad E E - - E SL
 Zeecypres - A - A A SL
 Penneschaft - E - E E SL
 Zeedahlia - E - - E SL

Ctenophora

Pleurobranchia pileus

Ribkwallen

Zeedruif 2 - - - - LA

Annelida

Aphrodite aculeata
Arenicola sp.
Chaetopterus variopedatus
Lanice conchilega
Lepidonotus squamatus
Pectinaria cf. *koreni*
Polydora ciliata

Borstelwormen

Zeemuisc 1 - - - - LA
 Zeepier - - - A A SL
 Perkamentkokerworm 1 - - 1 - DA
 Schelpkokerworm - - - - - SL
 Geschubde Zeerups E A - A A SL
 Goudkammetje - - - - 1 DA
 Slikkokerworm - A - M A SL

Mollusca

Aeolidia papillosa
Assiminea grayana
Barnea candida
Calliostoma zizyphinum
Crepidula fornicata
Doto coronata
Elysia viridis
Epitonium clathratulum
Gibbula cineraria
Gibbula umbilicalis
Goniodoris nodosa
Hermæa bifida
Hiatella arctica
Nassarius incrassatus
Hydrobia ulvae
Lacuna pallidula
Lacuna parva
Lamellaria latens
Littorina littorea
Littorina obtusata
Littorina saxatilis
Melarhaphe neritoides
Mytilus edulis
Nucella lapillus
Odostomia scalaris
Onoba semicostata
Patella vulgata
Helcion pellucidum

Weekdieren

Vlokkige Zeenaaktslak - A - A A SL
 Gray's Kustslakje - - 1 - - DA
 Witte Boormossel - A - - - SL
 Priktolhoren - - - - 2 SL
 Muiltje - - - - 1 SL
 Kroonslak - - - 2 - SL
 Groene Zeenaaktslak - - - - 1 SL
 Witte Wenteltrap - - - 3 - SL
 Asgrauwe Tolhoren - E - - E SL
 Genavelde Tolhoren 1 1 - - - SL
 - 1 - - - SL
 - - - - 2 SL
 Noorse Rotsboorder - - - A - SL
 Verdikte Fuikhoren - E - 1 - SL
 Wadslakje - - E - - SL
 Bleke Scheefhoren - E - - - SL
 Kleine Scheefhoren - E - - - SL
 Bootje - E - E E SL
 Gewone Alikruik A A - A A SL
 Stompe Alikruik - E - A - SL
 Ruwe Alikruik A A - A A SL
 Kleine Alikruik E - - - - SL
 Mossel M E - E A SL
 Purperslak E E - - E SL
 Mosselslurper E - - - - SL
 Gordelslakje - - - - 1 SL
 Schaalhoren A A - A A SL
 Blauwgestrepte Schaalhoren - A - - - SL

Rissoa parva
Trivia arctica
Trivia monacha
Venerupis senegalensis
formae saxatilis

Drijfhorentje - A - E A SL
 Koffieboontje - - - - E SL
 Gevlekt Koffieboontje - - - - E SL
 Tapijtschelp E E - E E SL

Pycnogonida

Achelia longipes
Endeis spinosa
Nymphon gracile
Nymphon rubrum
Phoxichilidium femoratum

Zeespinnen

- - - 1 - SL
 - - - 3 - SL
 1 2 - - - SL
 Rode Zeespin - - - 1 - SL
 Foxie - - - 3 - SL

Crustacea

Athanas nitescens
Calliopius laevisculus
Cancer pagurus
Carcinus maenas
Crangon crangon
Dexamine spinosa
Eualus occultus
Galathea squamifera
Gammarus duebeni
Hippolyte varians
Hyas coarctatus
Idotea balthica
Idotea granulosa
Idotea pelagica
Jassa sp.
Ligia oceanica
Macropodia rostrata
Necora puber
Pagurus bernhardus
Palaemon elegans
Palaemon serratus
Palaemonetes varians

Kreeftachtigen

- 1 - - 2 SL
 - E - - - SL
 Noordzeekrab - A - A A SL
 Strandkrab - A E A A SL
 Gewone Garnaal A - - A A SL
 - 1 - - - SL
 - 1 - - - SL
 Gewone Galathea - 1 - - A SL
 Brakwatervlokreeft - - 1 - - SL
 Veranderlijke Steurgarnaal - 1 - - - SL
 Rode Spinkrab - - - 1 - SL
 Gewone Zeepissebed 1 1 - - 1 SL
 - E - E E SL
 A - - - - SL
 Slijkgarnaal - E - M E SL
 Havenpissebed E E - - E SL
 Gewone Hooiwagenkrab - - - - 4 SL
 Fluwelen Zwemkrab - E - E E SL
 Gewone Heremietkreeft E - - - - SL
 Gewone Steurgarnaal - - - 2 - SL
 Gezaagde Steurgarnaal 1 - - - - SL
 Brakwater Steurgarnaal - - A - - SL

<i>Philocheras trispinosus</i>	Driepuntsgarnaaltje	- E - E E SL
<i>Pilumnus hirtellus</i>	Ruigkrabbetje	- A - A A SL
<i>Pisidia longicornis</i>	Porceleinkrabbetje	- A - A A SL
<i>Porcellana platycheles</i>	Harig Porceleinkrabbetje	- - - E A SL
<i>Portumnus latipes</i>	Breedpootkrab	- - 1 - - DA
<i>Semibalanus balanoides</i>	Gewone Zeepok	M M - M M SL
<i>Sphaeroma levii</i>		A - - - - SL
<i>Sphaeroma rugicauda</i>	Oproller	- - A - - SL
<i>Talitrus saltator</i>	Strandvlo	- - A - - SL
<i>Thorulus cranchi</i>		- - - - 2 SL

Bryozoa

<i>Alcyonidium diaphanum</i>
<i>Electra pilosa</i>
<i>Flustra foliacea</i>
<i>Membranipora membranacea</i>

Mosdiertjes

Doorschijnende Zeevinger	- - - 1 - DA
Harige Vliescelpoliep	- A - - A SL
Bladachtig Hoornwier	- - - E - DA
Fijne Vliescelpoliep	- A - A A SL

Echinodermata

<i>Amphipholis squamata</i>
<i>Asterias rubens</i>
<i>Echinocardium cordatum</i>
<i>Ophiothrix fragilis</i>
<i>Psammechinus miliaris</i>

Stekelhuidigen

Gewone Zeester	E E - E E SL
Zeeklit	- E - - A SL
Brokkelster	- - - - E SL
Gewone Zeeappel	- E - E A SL
	- - - - A SL

Tunicata

<i>Botrillodes leachi</i>
<i>Botryllus schlosseri</i>
<i>Dendrodoa grossularia</i>

Manteldieren

Gesterde Geleikorst	- - - - 1 SL
Zeebes	- E - - - SL
	- E - - - SL

Pisces

Ammodytes sp.
Ciliata mustela
Cyclopterus lumpus
Gasterosteus aculeatus
Gobius paganellus
Lipophrys pholis
Merlangius merlangius
Parablennius gattorugine
Pholis gunnellus
Syngnathus sp.

Vissen

Zandspiering	1	-	-	1	-	SL
Vijfdradige Meun	-	-	-	-	1	SL
Slakdolf	-	1	-	-	-	SL
Driedoornige Stekelbaars	2	-	-	-	-	SL
Rotsgrondel	-	-	-	-	1	SL
Slijmvis	-	E	-	-	-	SL
Wijting	1	-	-	-	-	SL
Gehoornde Slijmvis	-	-	-	-	3	SL
Botervis	-	E	-	-	E	SL
Zeenaald	1	-	-	-	-	SL

Opmerkingen bij enkele soorten.

Jassa sp., een algemene amfipode, werd oorspronkelijk gedetermineerd als *Jassa falcata*. Sindsdien zijn de systematische opvattingen rond het genus gewijzigd. Het materiaal werd echter niet bewaard.

Calliostoma zizyphinum is zeldzaam in de streek.

Het naaktslakje *Hermaea bifida* werd gevonden op het roodwier *Griffithsia flosculosa*.

Idotea pelagica kroop rond tussen de mosselen.

Doto coronata was aanwezig op het Klein Tandhoornkoraal *Dynamena pumila*.

Een aantal soorten die we wel verwachtten werden niet waargenomen: de naaktslakken *Archidoris pseudoargus* en *Onchidoris bilammelata*, de zeespin *Pycnogonum littorale*, de Grijze Heremietkreeft *Diogenes pugilator*, de krab *Inachus phalangium* en de Groene Zeedonderpad *Enophrys bubalis*.

Mariene vervuiling.

De schorre van de Slack, en het nabijgelegen keienstrand vertoonden een merkwaardige vloedlijn: een felgele, zeer smalle laagwaterlijn. Deze bestond uit kleine (2-5 mm) onregelmatige korrels van een vetachtige substantie en een geel van de kleurintensiteit van gele stoepranden en de vroegere strepen van zebrapaden. Betreft het hier een kleurstof - verfstof? Het gaat hier om een vorm van vervuiling die in de eerste plaats een belangrijke invloed heeft op de beleving van het landschap. Daarnaast zijn de chemische effecten op levende organismen niet in te schatten. Een dergelijke vorm van vervuiling stemt tot nadenken over de reële, grotendeels onzichtbare, omvang van het verschijnsel "milieuvreemde stoffen in de natuur". Dit werd onlangs nog aangetoond naar een component (TBT) in de antifouling-verven. Deze difundeert in het zeewater en heeft lokaal tot uitsterven van purperslak-populaties geleid.

Avenue du Bois des Collines, 34
1420 Braine-l'Alleud

Kapelstraat, 3
9910 Ursel